

KAMPEN FOR DANSENS HUS 1991–2008

Av Sigrid Ø. Svendal. Informasjonen er hentet fra politiske dokumenter og SfDs eget administrasjonsarkiv.

- 1991 St.meld. nr. 61 (1991–1992) *Kultur i tiden* legges frem. Dans presenteres som satsingsområde: «Dansen står for svakt i dag. Denne kunstformen bør få bedre vilkår.»
- 1993 Dansens År arrangeres med en rekke arrangement landet over gjennom hele året, for å øke oppmerksomheten om dans som kunstform. Kjersti Engebretsen er en av initiativtakerne og stiftelsens styreleder. Departementet foreslår i budsjettet 1,5 mill. kr til videreføring av tiltak i Dansens År '93, deriblant opprettelse av et informasjons- og kompetansesenter for dans. En million blir kuttet i budsjettbehandlingen i Stortinget fordi noen representanter feilaktig trodde senteret skulle være en arbeidsformidlingsentral for dansere og koreografer.
- 1994 Senter for Dansekunst (SfD) blir tross kuttet etablert i mars 1994. Norsk Ballettforbund er eiere, og mandatet, i tillegg til å fungere som informasjons- og kompetansesenter for dans, er å arbeide for etableringen av et Dansens Hus. Samme vår oppretter SfD en utredningskomité som skal utrede alternativer knyttet til konkrete bygninger for et Dansens Hus i Oslo. Komiteens innstilling legges frem for styret i Norsk Ballettforbund høsten 1994, og tre bygg blir innstilt. Høsten 1994 blir det i departementets budsjettforslag foreslått en økning til SfD på 500 000 kr slik at totaltilskuddet blir en million. Teatersentrum (i dag Danse- og teatersentrum) lobber for å få overført 700 000 kr av disse midlene til seg, da de mener at danseinteressene blir best ivaretatt av dem. Dette blir kjent for Norsk Ballettforbund, og etter samtaler trekker Teatersentrum forslaget. I 1994 arbeider Teatersentrum samtidig for å finne nye lokaler for Black Box Teater, som må flytte fra Aker Brygge. Sjøkoladefabrikken på Rodeløkka er lenge et alternativ, og Teatersentrum / Black Box Teater legger frem et forslag til SfD om at Sjøkoladefabrikken også kunne romme Dansens Hus. I forbindelse med dette alternativet sirkulerer det i 1994 en underskriftskampanje til støtte for det. Dansekunstnerne blir oppfordret til å skrive under på følgende: «Black Box Teater i Sjøkoladefabrikken vil gi oss dansekunstnere langt bedre arbeidsvilkår både på produksjons- og forestillingssiden. Vi gir herved Black Box Teater vår støtte i det videre arbeidet med å realisere flyttingen.» Fra SfDs side blir dette oppfattet som en kampanje mot Dansens Hus.
- 1996 I forslag til statsbudsjett for 1997 står det at «Dansens Hus [...] vil bli vurdert i samband med utbygging av lokaler for dei tre riksinstusjonane på Nedre Foss».
- 1995 Kulturdepartementet arrangerer en konferanse om dans i samarbeid med Norsk Ballettforbund. Etablering av Dansens Hus er hovedtema.
- 1997 Kulturdepartementet gir Statsbygg i oppdrag å vurdere en samlokalisering av Dansens Hus med de tre R-ene (Riksteatret, Rikskonsertene og Riksutstillinger) samt å vurdere kostnadene. I forslaget til statsbudsjett for 1998 står det: «Kulturdepartementet har [...] gitt sin tilslutning til at Statsbygg har satt i gang et programarbeid for mulig lokalisering av et Dansens Hus i området.»
- 1998 Statsbygg slutfører utredningen, som konkluderer med at bygningsmassen på Nedre Foss er uegnet til innpassing av Dansens Hus. Kulturdepartementet avslår å bevilge midler til en videreføring av utredningen.
- 1999 Også dette året avslår Kulturdepartementet å bevilge midler til å videreføre utredningen av Dansens Hus.
- 2000 Kulturdepartementet oppretter Scenekunst-utvalget og Referansegruppen for nasjonal plan for produksjon og formidling av opera og ballett i Norge. Daglig leder i SfD, Randi Urdal, sitter i referansegruppen. SfD etablerer arbeidsgruppen *Satelitten Dansens Hus*, som utarbeider en strategi for arbeidet med Dansens Hus. På høsten blir det lobbet svært aktivt. I budsjettet for 2001 hadde Stortingets kulturkomité en merknad: «Flertallet har merket seg at situasjonen for de frie dansegruppene i landet er vanskelig og ber departementet vurdere denne situasjonen i forbindelse med statsbudsjettet for 2002.»
- 2001 På våren møter SfD kulturminister Ellen Horn (Ap) og diskuterer mulige lokaliseringer for Dansens Hus. I budsjettforslaget for 2002 står det: «Innenfor en ramme på 2,3 mill. kroner foreslås midler til lokaler på Nedre Foss i Oslo til en scene for dans og nye prøvelokaler for Riksteatret.» Budsjettforslaget overlevde både regjeringskifte og Stortingets budsjettbehandling, men beløpet ble redusert i tilleggsproposisjonen.
- 2002 Broverkstedet på Nedre Foss (i dag Mathallen) som alternativ blir forlatt på grunn av høye kostnader, og Vestbanen blir lansert som nytt alternativ. SfD opplever at Dansens Hus har solid forankring på politisk nivå i departementet. I Kulturkomiteens behandling av 2003-budsjettet ble det bemerket at: «Flertallet vil påpeke viktigheten av å fortsette arbeidet med å finne egnede lokaler, og ber om at Regjeringen gir etableringen av Dansens Hus høy prioritet.»
- 2003 Kulturminister Valgerd Svarstad Haugland (KrF) legger frem St.meld. nr. 48 (2002–2003) Kulturpolitikk fram mot 2014. I lanseringen av meldingen blir «Scene for moderne dans» løftet frem: «I samarbeid med Senter for dansekunst har departementet arbeidd for å etablere ei eiga scene for moderne dans i Oslo. Ei slik scene skal utviklast til ein profesjonell arena for produksjon og formidling av moderne dans, til kompetansesenter og møteplass.» I departementets budsjettforelegg for 2004 foreslås en bevilgning på tre mill. kr til etablering og drift av Dansens Hus. Forslaget vedtas av Stortinget i desember. SfD gjennomfører i 2003 en utredning av styrings- og driftsmodell for et Dansens Hus. Denne er på høring, og styret i SfD fatter vedtak om de formelle strukturene for Dansens Hus.
- 2004 Dansens Hus etableres på nyåret og åpner 23. september i lånte, midlertidige lokaler i Prøvesalen på Det Norske Teatret. Karene Lyngholm ansettes som kunstnerisk og administrativ leder. Arbeidet med permanente lokaler fortsetter. Det avholdes stadige møter med SfD, Dansens Hus, Statsbygg og 4b arkitekter om areal, standard og innhold. Vulkan på Nedre Foss lanseres som mulig alternativ for et Dansens Hus.
- 2005 Departementet er positive til Vulkan. Intensjonsavtale mellom Vulkan Eiendom AS og SfD/Dansens Hus, i samråd med departementet, blir underskrevet. Dansens Hus får 11,5 mill. over statsbudsjettet for 2006. Dansens Hus fortsetter sin programmering på lånte scener.
- 2006 Endelig kontrakt med Vulkan Eiendom AS underskrives i januar, og arbeidene med bygget begynner i november. Hyppig møte-aktivitet mellom SfD, Dansens Hus, Vulkan Eiendom AS og LPO-Arkitekter.
- 2007 Senter for Dansekunst endrer navn til Danseinformasjonen og flytter samtidig med Dansens Hus' administrasjon inn i lokaler i Dansens Hus i november/desember.
- 2008 29. februar 2008 åpner Dansens Hus på Vulkan med åpningsforestillingen *Kom Vulkan*.